

וכי קא קארי אבבא איניש [וכאשר איש קורא בשער הבית] לא תימרון [לא תשאלו אותן] "מנר?" בלשון זכר, אלא תשאלו "מני?" בלשון נקבה, כדי שלא תתרגלו לדבר עם אנשים.

נקיש מרגניתא בחדא ידיה, וכוורא בחדא ידיה [כשבעליכן לוקח מרגלית בידו האחת וכוור בידו האחת], מרגניתא אחוי להו, וכוורא לא אחוי להו, עד דמיצטערן, וחדר אחוי להו. [את המרגלית תראו לו ואת הבור לא תראו, עד שיצטערו ואחר כך תראו להם] וזה משל.

שנינו במשנה: אין שולין את הכרשינין, אבל נותן לתוך הכברה.

ואמרינן: מתניתין דנותנים לתוך הכברה דלא כי האי תנא.

דתנאי: רבי אליעזר בן יעקב אומר: אין משגיחין [משתמשים] בכברה כל עיקר. (137)

מתניתין:

גורפיין [מנקים מעפר] את האבוס מלפני שור הפטם שמפטמים אותו, ורוצים שיהיה אבוסו

נקי כדי שלא ימאס עליו האוכל. ומסלקין את התבן מלפניו לצדדין כשהוא רב, מפני שהוא עלול להתלכלך על ידי הרעי של השור, (138) דברי רבי דוסא.

וחכמים אוסרין. ובגמרא יתבאר מה הם אוסרים.

נוטלין שעורים ותבן שהיו נתונים למאכל מלפני בהמה זו, ונותנין אותן לפני בהמה זו, בשבת, ואין זו טרחה לחינם האסורה בשבת, לפי שאין בהמה קצה במאכל שניטל מחברתה.

גמרא:

איבעיא להו: האם רבנן ארישא בלבד פליגי, ואוסרים לגרוף את האבוס מפני שלפעמים האבוס הוא בקרקע, על ידי שעושים גדר נמוכה ונותנים שם מאכל בהמה, ויש לחשוש שמא ישכח ויבוא להשוות גומות בכוונה (139) כדי שלא יפלו השעורים לתוך הגומות.

או רק אסיפא פליגי, ואוסרים לסלק לצדדים את התבן, מפני שאותו תבן שהשור רומס

138. כך מפרש רש"י.

הריטב"א מביא פירוש בשם התוספות, ש"רע"י הוא שור שרועה בשדה, ולא מקפידים על מאכלו כמו שמקפידים לשור הפטם, וכונת המשנה שאין גורפים את האבוס אלא עבור שור הפטם, אבל עבור השור הנקרא "רע"י, מותר רק לסלק לצדדין את הפסולת, אבל אין לגרוף את האבוס עבורו.

139. כך פירש רש"י.

137. עיין בהערה 119 שלדעת רש"י המשנה שלנו סוברת כרבי שמעון שדבר שאינו מתכוין — מותר. לפי זה רבי אליעזר בן יעקב שחולק על המשנה סובר כרבי יהודה. ועיין שם שיש מפרשים שלא כרש"י, שדין המשנה אינו תלוי במחלוקת רבי יהודה ורבי שמעון. וכתב הקרן אורה לפי דרך זו, שרבי אליעזר בן יעקב אוסר משום גזירה ולא משום שסובר כרבי יהודה.